

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 13182/2023
19.09.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранке Дражић, председника већа, Марине Милановић и Весне Мاستиловић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Младен Сикимић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство правде, Виши суд у Новом Саду, коју заступа Државно правобранилаштво, са седиштем у Београду, ради накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда Новом Саду Гж 2883/22 од 26.01.2023. године, у седници одржаној 19.09.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда Новом Саду Гж 2883/22 од 26.01.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда Новом Саду Гж 2883/22 од 26.01.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужене и потврђена пресуда Вишег суда у Новом Саду П 191/21 од 20.09.2022. године, којом је одбијен тужбени захтев да се обавезе тужена да тужиљи, на име накнаде материјалне штете, исплати износ од 25.686.298,38 динара, са законском затезном каматом од 05.12.2020. године до исплате, као и да јој накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате и обавезана тужиља да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 300.000,00 динара. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужиља је благовремено изјавила ревизију, из свих законских разлога.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/2011....10/2023, у даљем тексту: ЗПП), Врховни суд је оценио да ревизија тужиље није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у

поступку пред другогостепеним судом нису учињене ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је од 2012. године у своја два објекта у ... намењена смештају за одмор гостију у домаћој радиности („Guest house ...“, који поседује 8 соба, капацитета 16 лежајева и „Guest house ...“, који поседује 10 соба, капацитета 26 лежаја) обављала туристичко-угоститељску делатност, тако што је смештајне капацитете издавала у закуп трећим лицима, претежно путем интернет сајтова за посредовање (Booking, Trivago исл.), али и непосредном погодбом са заинтересованим лицима који су је контактирали лично, односно путем телефона по препоруци трећих лица. Тај посао тужила није водила у оквиру неке агенције или привредног друштва, већ као физичко лице. Цена најма апартамана је износила од 20-35 евра по апартану дневно, у зависности од површине и броја лежајева у сваком од апартамана. Тужили су најамнину туристи плаћали искључиво у готовини на руке. О извршеним уплатама она је њима издавала тзв. блок признанице, односно руком исписане формуларне обрасце на којима би потврдила пријем новца. На тако остварен приход тужила није плаћала порез, што произлази из евиденције Министарства финансија, Пореске управе, Филијале Б Нови Сад 2 од 06.12.2021. године према којој тужила нема уплаћен порез добит за период од 2013. до 2017. године. У обављању наведене делатности тужила је имала трошкове у виду издатака на име ангажовања жене која је чистила апартамане 2-3 пута недељно, трошкове струје, одношења смећа, грејање, интернет и остале режијске трошкове, као и трошкове за пеглање и прање постељине. Наведени трошкови износили су око 25-30% од износа које је приходовала на име издавања, а на име посредничке провизије на интернет сајтовима плаћала је 15% од месечне зараде коју је остваривала по том основу.

Против тужиле је покренут и вођен кривични поступак по оптужници Вишег јавног тужилаштва у Новом Саду Кти 125/14 од 05.09.2014. године, због сумње да је учинила кривично дело недозвољено стављање у промет опојних дрога. Решењем Вишег суда у Новом Саду Кпп 19/14 од 14.06.2014. године одређен јој је притвор, који се рачунао од 12.06.2014. године када је лишена слободе. Решењем Вишег суда у Новом Саду Кпп 90/14 од 10.07.2014. године укинута јој је притвор, замењен је мером забране напуштања стана уз електронски надзор. Тужила је на тај начин била лишена слободе до 22.03.2017. године, када јој је укинута мера забране напуштања стана, уз електронски надзор, што је укупно трајало 2 године, 9 месеци и 10 дана, од којих је 28 дана провела у притворској јединици, а 987 дана у кућном притвору са електронским надзором. Пресудом Вишег суда у Новом Саду К 146/17 од 29.06.2018. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 938/18 од 07.11.2018. године, тужила је ослобођена од оптужбе. Правноснажном пресудом Вишег суда у Новом Саду П 356/19 од 09.12.2019. године обавезана је тужена да тужили, на име накнаде нематеријалне штете за претрпљене душевне болове због повреде угледа, части и слободе права личности, услед неоснованог лишења слободе у периоду од 12.06.2014. године до 22.03.2017. године, исплати износ од 5.000.000,00 динара, са законском затезном каматом од 09.12.2019. године до исплате.

У периоду лишења слободе, тужила је становала у стану који се налази у приземљу објекта „Guest house ...“, у ком стану је живела и пре притварања. Смештајни капацитети су издавани у закуп трећим лицима, будући да је тај посао тужила обављала са својим супругом ББ. Тужила је по потреби ангажовала и трећа лица која

су посао обављала уместо ње и у том периоду посао је настављен са променљивом попуњеношћу смештајних капацитета у оба објекта. Дана 09.04.2015. године, тужилња је у својству продавца са ВВ као купцем закључила уговор о продаји објекта „Guest house ...“, оверен клаузулом о потврђивању исправе од стране јавног бележника Синише Сора ОПУ 519/2015 од 09.04.2015. године. По захтеву тужилње од 18.10.2016. године за категоризацију угоститељских објеката, решењем Градске управе за привреду града Новог Сада од 30.11.2016. године одређена је категорија угоститељског објекта за смештај врсте соба у домаћој радиности „Guest house ...“ 2/1 фр без купатила, 1/1 фр са купатилом.

Тужилња је 16.12.2020. године туженој поднела захтев за накнаду материјалне штете у виду изгубљене добити у износу од 25.686.298,38 динара (од чега износ од 16.087.452,49 динара на име главнице и износ од 9.598.845,89 динара на име обрачунате законске затезне камате закључно са 04.12.2020. године односно даном вештачења преко вештака економско финансијске струке) па како на такав захтев није добила одговор, дана 09.04.2021. године поднела је тужбу суду тврдећи да је у периоду неоснованог лишења слободе, које је било и медијски праћено, претпела штету услед масовног отказивања резервација, да није била у стању да одржава и организује функционисање смештајних јединица, што је њу и њено шесторо деце довело до ивице егзистенције, услед чега је била принуђена да прода објекат „Guest house ...“ по нижој цени од тржишне, како би обезбедила средства а издржавање породице и функционисање објекта „Guest house ...“.

На овако утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право из одредби чл. 154, 155. и 189. Закона о облигационим односима и оценили да тужбени захтев није основан, јер тужилња није доказала да је услед неоснованог лишења слободе претпела материјалну штету коју тужбом тражи.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Под изгубљеном користи као врсти материјалне штете предвиђене чл. 155. и чланом 189. Закона о облигационим односима, подразумева се добит која се могла основано очекивати према редовном току ствари или према посебним околностима, а чије је остварење спречено штетниковом радњом или пропуштањем.

Чињеница да је тужилња правноснажном судског одлуком ослобођена од оптужбе да је учинила кривично дело недозвољено стављање у промет опојних дрога, била је основ за досуђење накнаде нематеријалне штете, а за основаност тужбеног захтева за накнаду материјалне штете у виду мање остварених прихода од издавања у закуп смештајних капацитета у току периода неоснованог лишења слободе било је потребно доказати да је тужилња такву штету претпела, као и њену висину, што тужилња у конкретном случају није учинила.

Наиме, чињенице утврђене у поступку и по оцени Врховног суда не пружају основ за закључак да је тужбени захтев основан. Из налаза и мишљења вештака економско финансијске струке који је тужилња приложила уз тужбу није било могуће несумњиво утврдити проценат попуњености смештајних капацитета тужилње ни висину прихода које је тужилња остваривала од издавања смештајних капацитета у периоду од

отпочињања делатности до тужиљиног лишења слободе, самим тим ни да ли је у периоду у ком је тужила била у притвору односно у ком је њено кретање било ограничено дошло до смањења попуњености смештајних капацитета и обим тог смањења. Поред наведеног, тужила није доказала да је лишење слободе представљало апсолутну сметњу за обављање дотадашње делатности, јер је према утврђеном чињеничном стању ту делатност и пре лишења слободе тужила обављала уз помоћ супруга и ангажовањем трећих лица која су послове чишћења смештајних капацитета, прања и пеглања постелине исл. обављала уместо ње. Није доказана ни тврдња да је тужиљино лишење слободе било медијски пропраћено у виду новинских чланака, извода са сајта или каквог другог сличног јавног, публикованог, односно објављеног документа, нити да је на интернет сајтовима за посредовање, преко којих је претежно смештајне капацитете издавала у закуп трећим лицима и то најчшће гостима из региона ван граница Републике Србије било негативних коментара, односно рецензија у вези са њеним притварањем, па су правилно оценили нижестепени судови да нема основа за закључак да је постојао публицитет који је услед тужиљног лишења слободе негативно утицао на попуњеност тужиљиних смештајних капацитета, самим тим и на остваривање мањих прихода од дотадашњих.

У ревизији се понављају наводи који су истицани у жалби против првостепене пресуде, којима је с позивом на битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку пред првостепеним судом и с позивом на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање тужила оспоравала правилност одлуке о тужбеном захтеву, а другостепени суд је у образложењу побијане пресуде оценио све жалбене наводе тужиле и дао правилне разлоге које је узео у обзир, а који су били од значаја за правилну одлуку о изјављеној жалби.

Субјективне и објективне околности на које се указује у ревизији као што су дужина трајања лишења слободе, услови боравка тужиле у притвору, тежина кривичног дела које јој је стављено на терет, ранија неосуђиваност тужиле, породични и лични статус, здравствени проблеми и однос средине према тужилји након лишења слободе, не могу бити од утицаја на правилност и законитост побијане пресуде у спору за накнаду материјалне штете, већ су цењене у поступку одмеравања висине накнаде нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе.

На основу изнетог, применом члана 414. став 1. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци.

**Председник већа – судија
Бранка Дражић,с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**